

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра Туристичного, готельного та ресторанного бізнесу
(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародний туризм

(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: Туризмознавство
(назва освітньої програми)

Спеціальність: 242 Туризм
(найменування спеціальності)

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень
(назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри
туристичного, готельного та ресторанного
бізнесу

Протокол № 1 від 14.08.2020 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	ППН 21 Міжнародний туризм Нормативна частина Цикл професійної підготовки
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач	Віндюк А.В., д.п.н., професор, професор кафедри ТГРБ
Контактна інформація викладача	7698403, телефон викладача: 0973572814 E-mail викладача vindykktgg@gmail.com
Час і місце проведення навчальної дисципліни	згідно до розкладу занять - https://zp.edu.ua/node/7904 дистанційне навчання - https://moodle.zp.edu.ua/
Обсяг дисципліни	Кількість годин - 150, кредитів - 5 кредитів ЕКТС, розподіл годин: лекції - 14, практичні - 30, самостійна робота - 97, індивідуальні завдання - 9, вид контролю - екзамен
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i>
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
Пререквізити навчальної дисципліни.	
Дисципліна: Туристичне країнознавство, Тем: Класифікація країн. Характеристика регіону Західна та Північна Європа. Характеристика регіону Східна та Південна Європа. Характеристика регіону Східна та Південно-Східна Азія. Характеристика регіону Південно-Західна та Південна Азія. Характеристика регіонів Північна та Латинська Америка. Характеристика регіонів Африка, Австралія та Океанія. Країнознавча характеристика Франції Країнознавча характеристика США Країнознавча характеристика Китаю Країнознавча характеристика ПАР Країнознавча характеристика Індії Країнознавча характеристика Бразилії Дисципліна: Ділова іноземна мова. Тем:	
Постреквізити навчальної дисципліни:	
Здобуті здобувачем вищої освіти знання при вивченні дисципліни «Міжнародний туризм» є обов'язковими для таких складових подальшого навчання: - Менеджмент туризму, - Переддипломна практика, - Дипломування - Основи права Європейського Союзу - Міжнародне право	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
Міжнародний туризм - важливий напрямок міжнародного співробітництва у конкретній діяльності на основі поваги до національної культури та історії кожного народу й основних інтересів кожної держави; сфера розвитку туристичних відносин між народами різних країн і ознайомлення з досягненнями інших держав у різних галузях. Загальні компетенції: Здатність діяти соціально відповідально та свідомо до сприйняття культури та звичаїв інших країн і народів, толерантного ставлення до національних, расових, конфесійних відмінностей, здібність до міжкультурних комунікацій у туристичній сфері. Здатність працювати в міжнародному контексті. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій, усну і письмову комунікацію професійного спрямування рідною та іноземною мовами. Спеціальні компетенції: Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах.	

Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації.

Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.

Результати навчання:

Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.

Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.

Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.

Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

формування теоретичних і прикладних знань, вмінь та практичних навичок студентів у питаннях методології здійснення досліджень світових туристичних потоків, тенденцій їх формування та розвитку міжнародного туризму

5. Завдання вивчення дисципліни

Методичні – розкрити особливості міжнародного туризму як галузі національної економіки, ознайомити із географією туристського попиту, особливостями міжнародного туризму та державного регулюванням туристичної діяльності в світі.

Пізнавальні – розглянути історію розвитку міжнародного туризму у зв'язку з певним типом культури, виявивши особливості мотивації подорожей, дати характеристику людині, що подорожує, у різних культурах; прослідкувати зміни в географії туризму у різні періоди історії.

Практичні – виявити об'єктивні передумови і причини становлення міжнародного організованого туризму і зрозуміти тенденції його розвитку і національну специфіку; розкрити особливості українського туризму, його історію і особливості розвитку на всіх етапах, проаналізувати сучасний стан українського туризму; показати географію сучасного міжнародного туризму, головні тенденції і перспективи його розвитку.

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Міжнародний туризм та його роль у світовому економічному розвитку.

Тема 1. Міжнародний туризм як економічний та соціокультурний феномен.

Міжнародний туризм, його сутність та форми. Сучасна схема класифікації міжнародних подорожуючих. Ознаки, що дозволяють об'єднати туристів та екскурсантів до категорії міжнародних відвідувачів. Показники оцінки прямого та непрямого впливу міжнародного туризму на економіку окремих країн. Функції міжнародного туризму: доходна, зовнішньоекономічна, вирівнююча, створення нових робочих місць. Значення міжнародного туризму для збереження історико-культурної пам'яток, місцевих звичаїв і традицій. Прояви негативного впливу міжнародного туризму на суспільство: екологічні, соціокультурні, психологічні, економічні.

Тема 2. Становлення сучасних форм розвитку міжнародного туризму в країнах світу.

Передісторія туризму. Основні мотиви подорожей у Стародавньому світі та Середньовічній Європі. Елітарний туризм Нового часу. Технологічні та економічні передумови зародження масового туризму. Перші організовані туристичні подорожі. Вплив ідеологічних чинників на розвиток міжнародного туризму у період між двома світовими війнами. Політичні, економічні, демографічні, соціокультурні та науково-технічні фактори формування попиту і пропозиції на міжнародному ринку туристичних послуг. Форми організації державного регулювання туристичної сфери в країнах світу. Переваги і недоліки їх використання за різних суспільно-політичних та економічних умов. Ключові урядові функції в

галузі управління та контролю за розвитком туризму.

Тема 3. Міжнародні туристичні організації.

Найважливіші віхи діяльності ООН в організації системи міжнародного туристичного співробітництва. Спеціалізовані установи ООН, що займаються питаннями розвитку міжнародного туризму. Історія створення Всесвітньої туристичної організації. Структура управління ЮНВТО: генеральна асамблея, виконавча рада, секретаріат. Основні напрями діяльності ЮНВТО. Класифікація міжнародних туристичних організацій. їх типи і види: урядові та неурядові, глобальні і регіональні, універсальні та спеціалізовані. Характеристика діяльності найбільших всесвітніх та європейських туристичних організацій. Норми міжнародного туристичного права. Манільська декларація ВТО зі світового туризму. Документ Акапулько Всесвітньої наради з туризму. Кодекс туриста та Хартія туризму. Гаазька декларація по туризму.

Тема 4. Статистика міжнародного туризму.

Цілі і завдання туристичної статистики. Основні розділи статистики міжнародного туризму. Показники, що характеризують туристичні потоки. Фактори впливу на величину і структуру витрат туристів під час подорожі. Методи статистичних спостережень через звітність: облік на кордоні та реєстрація прибуттів в засобах розміщення. Транспортна статистика. Показники динаміки кількості туристичних прибуттів та доходів від міжнародного туризму. Середньорічні темпи зростання світових туристичних потоків. Країни-лідери за відвідуваністю, надходженнями від туризму і витратами на туризм у світі та Європі. Кількісні оцінки перспектив розвитку міжнародного туризму

Змістовий модуль 2. Характеристика світового ринку туристичних послуг.

Тема 5. Сутність та класифікаційні ознаки міжнародного туристичного ринку.

Економічне та географічне визначення поняття міжнародного туристичного ринку. Класифікація міжнародних туристичних ринків за цілями подорожей. Туризм з метою відпочинку і розваг. Структура міжнародного ринку ділового туризму. Характеристика релігійного туризму. Лікувально-оздоровчий туризм. Типи курортів. Туристичне районування світу. Склад країн Європейського, Американського, Азіатсько-Тихоокеанського, Африканського, Близькосхідного та Південноазіатського туристичних регіонів. Аналіз динаміки міжрегіональних туристичних потоків. Основні рецептивні та генеруючі країни для туристичних макрорегіонів. Проблеми сегментування міжнародного ринку туристичних послуг. Вікові групи подорожуючих (класифікація ВТО). Загальні та специфічні мотиви туристичних поїздок. Сучасні тенденції у туристичному попиті, та його соціально-економічні модифікації.

Тема 6. Місце України на ринку міжнародного туризму.

Етапи розвитку міжнародного туризму в Україні. Кон'юнктурна оцінка сучасного стану вітчизняного ринку міжнародного туризму. Стримуючі фактори розвитку іноземного туризму в Україні. Рекламування національного туристичного продукту на зарубіжних ринках. Статистичні показники розвитку ринку міжнародного туризму в Україні. Характеристика та аналіз структури вітчизняної матеріально-технічної бази іноземного туризму. Вступ України до Всесвітньої туристичної організації. Пріоритетні заходи державної політики щодо стимулювання іноземного туристичного потоку в Україну. Напрями подальшого розвитку вітчизняного ринку міжнародного туризму.

Тема 7. Організаційно-економічні умови діяльності підприємств на ринку міжнародного туризму.

Сутність та структура туристичного продукту. Диверсифікація туристичної діяльності. Проникнення банківських структур до сфери міжнародного туризму. Конгломерація. Механізм утворення транснаціональних корпорацій в туристичній індустрії. Причини транснаціоналізації в туризмі. Форми зовнішньої експансії ТНК. Територіальне розташування ТНК в сфері туризму. Напрями впливу туристичних ТНК на економіку приймаючих країн. Транснаціональні корпорації у готельному бізнесі. Історія та процес утворення міжнародних готельних ланцюгів. Способи приєднання готелів до інтегрованого ланцюга. Добровільні готельні мережі - консорціями - та умови їх діяльності. Франчайзингові ланцюги. Найвідоміші готельні мережі світу.

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин

1-2	Міжнародний туризм як економічний та соціокультурний феномен.	Лекція	4
	Міжнародний туризм як економічний та соціокультурний феномен.	Практичне	4
3-4	Становлення сучасних форм розвитку міжнародного туризму в країнах світу.	Лекція	4
	Становлення сучасних форм розвитку міжнародного туризму в країнах світу.	Практичне	4
5-6	Міжнародні туристичні організації	Лекція	4
	Міжнародні туристичні організації	Практичне	4
7-8	Статистика міжнародного туризму.	Лекція	4
	Статистика міжнародного туризму.	Практичне	4
9-10	Сутність та класифікаційні ознаки міжнародного туристичного ринку.	Лекція	4
	Сутність та класифікаційні ознаки міжнародного туристичного ринку.	Практичне	4
11-12	Місце України на ринку міжнародного туризму.	Лекція	4
	Місце України на ринку міжнародного туризму.	Практичне	4
13-14	Організаційно-економічні умови діяльності підприємств на ринку міжнародного туризму	Лекція	4
	Організаційно-економічні умови діяльності підприємств на ринку міжнародного туризму	Практичне	4
15	Підсумковий модульний контроль	ПК Екзамен	2

8. Самостійна робота

Зміст самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

1. Поглиблене вивчення питань тем за методичними вказівками викладача.
2. Систематичне опрацювання лекційного матеріалу, запропонованої базової та допоміжної літератури з питань курсу.
3. Систематична підготовка до лабораторних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення (переліку питань).
4. Самостійна підготовка до модульного контролю та екзамену.

У процесі підготовки за темами (питаннями) курсу, що віднесені для самостійного опрацювання, студентам слід звернути особливу увагу на засвоєння зазначених ключових понять та термінів. обов'язковим вважається ведення студентами робочого конспекту, який повинен містити розгорнутий або тезисний огляд питань, що віднесені для самостійного опрацювання, а також визначення ключових понять і термінів. У процесі вивчення курсу для поточного контролю самостійної роботи студентів денної форми навчання та якості засвоєння ними матеріалу викладач використовує: - опитування студентів під час лабораторних занять, перевірку робочих конспектів; - залучення студентів до дискусії з теми семінарського заняття з наступною оцінкою ініціативи та здатності до аналізу дискусійних питань; - проведення поточних контрольних робіт, тестування та модульного контролю. Студент повинен опрацювати необхідний обсяг навчальної літератури та нормативно-правових актів. У ході засвоєння програми курсу, під час підготовки до екзамену, студентам рекомендується звертатись до першоджерел (міжнародних нормативно-правових актів, Конституції України, законів, наказів, інструкцій міністерств та інших нормативно-правових документів) і до монографічної літератури, в якій висвітлено основні погляди на відповідні проблеми, наводяться та аналізуються нормативно-правові акти.

Студенти мають змогу завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) НУ «Запорізька політехніка» (<https://moodle.zp.edu.ua/>).

Питання	Діяльність студентів	Термін виконання
Тема 1. Міжнародний туризм як економічний та соціокультурний феномен.		

1. Міжнародний туризм, його сутність та форми. 2. Сучасна схема класифікації міжнародних подорожуючих. 3. Ознаки, що дозволяють об'єднати туристів та екскурсантів до категорії міжнародних відвідувачів. 4. Показники оцінки прямого та непрямого впливу міжнародного туризму на економіку окремих країн. 5. Функції міжнародного туризму: доходна, зовнішньоекономічна, вирівнююча, створення нових робочих місць. 6. Значення міжнародного туризму для збереження історико-культурної пам'яток, місцевих звичаїв і традицій. 7. Прояви негативного впливу міжнародного туризму на суспільство: екологічні, соціокультурні, психологічні, економічні.	Конспект теми, реферат, усна доповідь. Реферат.	Вересень 11 годин
Тема 2. Становлення сучасних форм розвитку міжнародного туризму в країнах світу.		
1. Передісторія туризму. 2. Основні мотиви подорожей у Стародавньому світі та Середньовічній Європі. 3. Елітарний туризм Нового часу. 4. Технологічні та економічні передумови зародження масового туризму. 5. Перші організовані туристичні подорожі. 6. Вплив ідеологічних чинників на розвиток міжнародного туризму у період між двома світовими війнами. 7. Політичні, економічні, демографічні, соціокультурні та науково-технічні фактори формування попиту і пропозиції на міжнародному ринку туристичних послуг. 8. Форми організації державного регулювання туристичної сфери в країнах світу. 9. Переваги і недоліки їх використання за різних суспільно-політичних та економічних умов. 10. Ключові урядові функції в галузі управління та контролю за розвитком туризму..	Конспект теми, реферат, усна доповідь.	Вересень 11 годин
Тема 3. Міжнародні туристичні організації		
1. Найважливіші віхи діяльності ООН в організації системи міжнародного туристичного співробітництва. 2. Спеціалізовані установи ООН, що займаються питаннями розвитку міжнародного туризму. I 3. Історія створення Всесвітньої туристичної організації. 4. Структура управління ЮНВТО: генеральна асамблея, виконавча рада, секретаріат. 5. Основні напрями діяльності ЮНВТО. 6. Класифікація міжнародних туристичних організацій. їх типи і види: урядові та неурядові, глобальні і регіональні, універсальні та спеціалізовані. 7. Характеристика діяльності найбільших всесвітніх та європейських туристичних організацій. 8. Норми міжнародного туристичного права. Манільська декларація ВТО зі світового туризму. 9. Документ Акапулько Всесвітньої наради з туризму. 10. Кодекс туриста та Хартія туризму. 11. Гаазька декларація по туризму	Реферат. Доповідь. Повторення матеріалу з даної теми. Глосарій..	Жовтень 12 годин
Тема 4. Статистика міжнародного туризму.		
1. Цілі і завдання туристичної статистики. 2. Основні розділи статистики міжнародного туризму.	Реферат. Доповідь на	Жовтень 12 годин

3. Показники, що характеризують туристичні потоки. 4. Фактори впливу на величину і структуру витрат туристів під час подорожі. 5. Методи статистичних спостережень через звітність: облік на кордоні та реєстрація прибуттів в засобах розміщення. 6. Транспортна статистика. 7. Показники динаміки кількості туристичних прибуттів та доходів від міжнародного туризму. 8. Середньорічні темпи зростання світових туристичних потоків. 9. Країни-лідери за відвідуваністю, надходженнями від туризму і витратами на туризм у світі та Європі. 10. Кількісні оцінки перспектив розвитку міжнародного туризму	обрану тему. Презентація.	
Тема 5. Сутність та класифікаційні ознаки міжнародного туристичного ринку.		
1. Економічне та географічне визначення поняття міжнародного туристичного ринку. 2. Класифікація міжнародних туристичних ринків за цілями подорожей. 3. Туризм з метою відпочинку і розваг. 4. Структура міжнародного ринку ділового туризму. 5. Характеристика релігійного туризму. 6. Лікувально-оздоровчий туризм. 7. Типи курортів. 8. Туристичне районування світу. 9. Склад країн Європейського, Американського, Азіатсько-Тихоокеанського, Африканського, Близькосхідного та Південноазіатського туристичних регіонів. 10. Аналіз динаміки міжрегіональних туристичних потоків. 11. Основні рецептивні та генеруючі країни для туристичних макрорегіонів. 12. Проблеми сегментування міжнародного ринку туристичних послуг. 13. Вікові групи подорожуючих (класифікація WTO). 14. Загальні та специфічні мотиви туристичних поїздок. 15. Сучасні тенденції у туристичному попиті, та його соціально-економічні модифікації.	Реферат. Доповідь на обрану тему. Презентація.	Жовтень, листопад 18 годин
Тема 6. Місце України на ринку міжнародного туризму.		
1. Етапи розвитку міжнародного туризму в Україні. 2. Кон'юнктурна оцінка сучасного стану вітчизняного ринку міжнародного туризму. 3. Стримуючі фактори розвитку іноземного туризму в Україні. 4. Рекламування національного туристичного продукту на зарубіжних ринках. 5. Статистичні показники розвитку ринку міжнародного туризму в Україні. 6. Характеристика та аналіз структури вітчизняної матеріально-технічної бази іноземного туризму. 7. Вступ України до Всесвітньої туристичної організації. Пріоритетні заходи державної політики щодо стимулювання іноземного туристичного потоку в Україну. 8. Напрями подальшого розвитку вітчизняного ринку	Реферат. Доповідь на обрану тему. Презентація.	Листопад 18 годин

міжнародного туризму		
Тема 7. Організаційно-економічні умови діяльності підприємств на ринку міжнародного туризму.		
1. Сутність та структура туристичного продукту. 2. Диверсифікація туристичної діяльності. 3. Проникнення банківських структур до сфери міжнародного туризму. 4. Механізм утворення транснаціональних корпорацій в туристичній індустрії. 5. Причини транснаціоналізації в туризмі. 6. Територіальне розташування ТНК в сфері туризму. 7. Напрями впливу туристичних ТНК на економіку приймаючих країн. 8. Транснаціональні корпорації у готельному бізнесі. 9. Історія та процес утворення міжнародних готельних ланцюгів. 10. Добровільні готельні мережі - консорціуми - та умови їх діяльності. 11. Франчайзингові ланцюги. 12. Найвідоміші готельні мережі світу.	Реферат. Доповідь на обрану тему. Презентація.	Листопад, грудень 17 годин

Індивідуальні завдання

Виконання індивідуального завдання для студентів денної форми навчання полягає в наступному. Кожен модуль містить індивідуальне завдання. Модуль 1 – завдання 1-20, модуль 2 – завдання 21-40. Індивідуальне завдання виконується у вигляді реферату за наступними варіантами:

1. Міжнародні акти, що регулюють туристську діяльність в світі.
2. Міжнародний туризм, його сутність та форми.
3. Становлення системи міжнародної туристичної термінології.
4. Сучасна схема класифікації міжнародних подорожуючих.
5. Функції міжнародного туризму: доходна, зовнішньоекономічна, вирівнююча, створення нових робочих місць.
6. Значення міжнародного туризму для збереження історико-культурної пам'яток, місцевих звичаїв і традицій.
7. Прояви негативного впливу міжнародного туризму на суспільство: екологічні, соціокультурні, психологічні, економічні.
8. Закордонний досвід регулювання екологічного тиску туризму на навколишнє середовище.
9. Основні мотиви подорожей у Стародавньому світі та Середньовічній Європі.
10. Елітарний туризм Нового часу. Технологічні та економічні передумови зародження масового туризму.
11. Перші організовані туристичні подорожі.
12. Вплив ідеологічних чинників на розвиток міжнародного туризму у період між двома світовими війнами.
13. Політичні, економічні, демографічні, соціокультурні та науково-технічні фактори формування попиту і пропозиції на міжнародному ринку туристичних послуг.
14. Історія створення Всесвітньої туристичної організації.
15. Основні напрями діяльності ВТО.
16. Характеристика діяльності найбільших всесвітніх та європейських туристичних організацій.
17. Основні розділи статистики міжнародного туризму.
18. Показники, що характеризують туристичні потоки.
19. Середньорічні темпи зростання світових туристичних потоків.
20. Країни-лідери за відвідуваністю, надходженнями від туризму і витратами на туризм у світі та Європі.
21. Глобальний, регіональний та локальний рівні формування міжнародного ринку туристичних послуг.

22. Класифікація міжнародних туристичних ринків за цілями подорожей.
23. Туризм з метою відпочинку і розваг.
24. Структура міжнародного ринку ділового туризму: бізнес-туризм, конгресно-виставковий туризм, інсентив-туризм.
25. Характеристика релігійного туризму: паломництво, екскурсійний туризм релігійної тематики, науковий туризм з релігіознавчими цілями.
26. Лікувально-оздоровчий туризм. Типи курортів.
27. Туристичне районування світу. Склад країн Європейського, Американського, Азіатсько-Тихоокеанського, Африканського, Близькосхідного та Південноазіатського туристичних регіонів.
28. Аналіз динаміки міжрегіональних туристичних потоків. Основні рецептивні та генеруючі країни для туристичних макрорегіонів.
29. Суб'єкти міжнародного туристичного ринку: виконавці туристичних послуг (готелі, ресторани, транспортні компанії, екскурсійні бюро) - посередники (туроператори, турагенти) - споживачі (туристи).
30. Проблеми сегментування міжнародного ринку туристичних послуг.
31. Здійснення сегментування міжнародного туристичного ринку за географічними, демографічними та соціально-економічними ознаками.
32. Загальні та специфічні мотиви туристичних поїздок.
33. Фактори формування туристичного попиту у відправляючій та приймаючій країнах. Сучасні тенденції у туристичному попиті, та його соціально-економічні модифікації.
34. Місце України на ринку міжнародного туризму
35. Етапи розвитку міжнародного туризму в Україні.
36. Кон'юнктурна оцінка сучасного стану вітчизняного ринку міжнародного туризму. Стримуючі фактори розвитку іноземного туризму в Україні.
37. Рекламування національного туристичного продукту на зарубіжних ринках.
38. Статистичні показники розвитку ринку міжнародного туризму в Україні.
39. Транснаціональні корпорації у готельному бізнесі. Історія та процес утворення міжнародних готельних ланцюгів.
40. Найвідоміші готельні мережі світу.

Консультативна допомога студенту надається у таких формах:

- особиста зустріч викладача і студента за графіком консультацій <https://zp.edu.ua/node/7904> (не менш ніж 2 рази по 2 години на тиждень або за попередньою домовленістю);
- відеоконференція на платформі zoom (особиста або колективна) - ідентифікатор **884-981-5242** (один раз на 2 тижні);
- листування за допомогою електронної пошти vindykktgg@gmail.com;
- відеозустріч, аудіоспілкування або повідомлення у сервісі Viber (за графіком консультацій викладача);
- спілкування по телефону (з 10.00 до 12.00 кожен день крім вихідних та святкових днів).

9. Система та критерії оцінювання курсу

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою. Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною системою.

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- модульний;
- підсумковий (екзамен).

Критерії поточної оцінки знань студентів

Робота на практичних заняттях

Практичне заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань.

Проведення таких занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі

– наборі завдань різного рівня складності для розв'язування їх на занятті. Воно включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань із їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання.

Критерії оцінювання знань студентів на практичних заняттях

Бали	Критерії
5	Студент правильно відповідає на поставлене питання, вміє пояснити сутність, методичку, надати класифікацію тощо, може навести приклади застосування понятійного апарату, формул, класифікацій. при цьому показує високі знання не тільки навчальних посібників, а і інших джерел, проявляє вміння аргументувати свої думки та ставлення до відповідної проблеми.
4	Студент дає правильну відповідь на поставлене питання, при цьому показує достатні знання понятійного апарату, вміння аргументувати свої думки щодо відповідної категорії. Проте відповідь не є вичерпною, або допущені окремі неточності.
3	Студент у цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання літературних джерел.
2	Студент частково володіє навчальним матеріалом, показав незадовільне знання понятійного апарату.
1	Студент дав неправильну відповідь на питання, показує незадовільне знання понятійного апарату чи взагалі нічого не відповів.

Самостійна робота студента

Самостійна робота – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача. Мета самостійної роботи – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студентів загальних і професійних компетентностей. У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної професійної підготовки.

Організація самостійної роботи студентів спрямована на навчання студентів щодо творчої і самостійної праці, планування особистої стратегії навчання, раціональної організації свого часу.

Критерії оцінювання індивідуального завдання студентів

Бали	Критерії оцінювання
16-20	Виконана індивідуальне завдання має самостійний, творчий характер; роботі притаманна внутрішня послідовність, логічність і завершеність. Студент якісно підготував та виконав доповідь.
11-15	Обрана студентом форма роботи характеризується підвищеною складністю; робота має творчий характер.
6-10	Завдання має самостійний характер; роботі притаманна внутрішня послідовність, логічність і завершеність. Студент неякісно підготував та виконав доповідь.
1–5	Робота не має самостійного характеру, містить хибні та неаргументовані висновки, робота містить протиріччя, відсутня достатня аргументація висновків та завершеність у них. Добір інформаційних ресурсів та джерел не завжди актуальний та обґрунтований; в роботі є певні помилки в узагальненні отриманих результатів.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
16-20	Самостійна робота виконана у повній відповідності до вимог завдання, робочої програми дисципліни та методичних вказівок; зміст матеріалів відображає результати, які оформлено згідно вимог; студент показав глибокі теоретичні знання з даної дисципліни, оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, творчо осмислювати, обґрунтувати основні рішення; Самостійно, досконало виконав роботу, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням; Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою; Оформив роботу у відповідності до вимог і подав

	її у визначений термін; Доповідь і захист роботи обґрунтовані
11-15	Самостійна робота має самостійний характер; роботі притаманна внутрішня послідовність, логічність і завершеність, але студент неякісно підготував та виконав доповідь Зміст роботи відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно вимог; студент показав основні теоретичні знання з даної дисципліни, оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, але вагається при виборі основних рішень; використав комп'ютерні програми; виконав роботу українською мовою; продемонстрував добрі знання з дисципліни стосовно теми роботи, відповів на запитання викладача.
6-10	Самостійна робота виконано у відповідності до вимог завдання, зміст матеріалів відображає результати, які отримані в роботі. Студент показав добрі теоретичні знання з дисципліни, оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, але вагається при виборі основних рішень; допустив дві-три незначні помилки. Продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням, однак відчуває труднощі щодо їх обґрунтування; Завдання подав у визначений термін; продемонстрував добрі знання з індивідуального завдання, відповів на запитання з декількома неточностями.
1-5	Самостійна робота виконана з порушеннями вимог завдання, в роботі виявлені помилки; Добір інформаційних ресурсів та джерел не завжди актуальний та обґрунтований; Є певні помилки в узагальненні отриманих результатів. Робота подана у визначений термін; Студент неякісно підготував та виконав доповідь, невпевнено відповідає на основні питання за змістом завдання. Робота не має самостійного характеру, містить хибні та неаргументовані висновки, робота містить протиріччя, відсутня достатня аргументація висновків та завершеність у них.

Модульний контроль знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт (тестів). Модульна контрольна робота містить 25 (1 модуль) / 20 (2 модуль) тестових питань (кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал).

Завданням модульного контролю є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому за змістовним модулем, вміння творчо використовувати накопичені знання при написання підсумкових модульних контрольних робіт.

Критерії оцінки на екзамені:

Екзаменаційний білет містить три питання, які мають узагальнений комплексний характер. Відповідь на кожне завдання оцінюється за 100-бальною шкалою. Результат екзамену - середнє арифметичне балів, отриманих за три питання екзаменаційного білету.

Критерії оцінювання знань студентів за результатами іспиту

Бали	Критерії
90–100	Студент правильно відповідає на питання, вміє пояснити сутність, методик, надати класифікацію тощо, може навести приклади застосування понятійного апарату, класифікацій. При цьому показує високі знання не тільки навчальних посібників, а і інших джерел, проявляє вміння аргументувати свої думки та ставлення до відповідної проблеми.
75–89	Студент дає правильну відповідь на поставлене питання, при цьому показує достатні знання понятійного апарату, вміння аргументувати свої думки щодо відповідної категорії. Проте відповідь не є вичерпною, або допущені окремі неточності.
60–74	Студент у цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання літературних джерел.
0–59	Якщо студент дає неправильну відповідь на питання, показує незадовільне знання понятійного апарату. Нульову оцінку одержує студент, якщо він взагалі нічого не відповів.

Бали отримані студентом за два модулі та бали за екзамен підсумовуються та вираховується середнє арифметичне.

Оцінювання знань студентів за результатами поточного та модульного контролю знань, у балах

1 модуль (максимум балів)

2 модуль (максимум балів)

Практичні	35 (7 практ. зан*5)	Практичні	40 (8 практ. зан*5)
Самостійна робота	20	Самостійна робота	20
Індивідуальне завдання	20	Індивідуальне завдання	20
Модульна контрольна робота	25	Модульна контрольна робота	20
Всього	100	Всього	100

Якщо студент з будь-якої поважної причини не виконав умов набору балів за період вивчення, він має змогу під час заліково-екзаменаційної сесії прийти на екзамен і скласти усно.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на практичних (лабораторних) заняттях та на підсумковому модульному контролі, свідчить про **ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни** на конкретному етапі її вивчення. Протягом семестру студенти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводяться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ЄКТС. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	визначення
		для екзамену	
90 – 100	A	відмінно	відмінно – відмінне виконання з незначною кількістю помилок
85-89	B	добре	дуже добре – вище від середнього рівня, але з деякими поширеними помилками
75-84	C		добре – в цілому правильне виконання, але з помилками
70-74	D	задовільно	задовільно – виконання в повному обсязі, але зі значною кількістю недоліків
60-69	E		достатньо - виконання задовільняє мінімальні критерії
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно – недостатньо: необхідно доопрацювати
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	незадовільно - необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням курсу

10. Політика курсу

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є вивчення навчального матеріалу за кожною темою. Специфіка курсу здебільшого передбачає акцент на розумінні підходів і принципів, ніж запам'ятовування визначень. Кожен здобувач повинен ознайомитися і слідувати Положенню про академічну доброчесність Національного університету «Запорізька політехніка», Статуту і Правил внутрішнього розпорядку Національного університету «Запорізька політехніка». Зокрема, для успішного засвоєння програмного матеріалу здобувач зобов'язаний:

- не запізнюватися на заняття;
- не пропускати заняття, а в разі хвороби надати довідку;
- самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття;
- системно і регулярно працювати з навчальною і науковою літературою;
- конструктивно підтримувати зворотній зв'язок на всіх заняттях;
- брати активну участь у навчальному процесі;
- своєчасно і акуратно виконувати завдання для самостійної роботи;
- відключити мобільний телефон під час занять;
- бути терпимим і доброзичливим до однокурсників та викладачів;
- участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, контроль самостійної роботи; підсумковий контроль);
- будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має

груповий формат, використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності, у порядку, визначеному чинним законодавством та Положенням про академічну доброчесність в Національному університеті «Запорізька політехніка».

Здобувач успішно навчається, якщо послідовно набирає кредити, необхідні для здобуття ступеня бакалавр. Для цього потрібно, щоб накопичувальний бал був не нижче, ніж 60 балів за даним курсом. Якщо накопичувальний бал нижче 60 балів, здобувач вважається неуспішним і може бути відрахований відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» (у новій редакції)».